

Igen tisztelt Lukács Elvtárs!

A Pártközpont útján megkaptam bírálatát. Szokás-e, vagy sem, nem tudom, de én szükségét érzem, hogy ezuton őszinte köszönetet mondjak érte. Rajta leszek, hogy -tanácsát követve- fokozott tanulással kiküszöböljem nézeteimből a helytelent, amiben a Pártközpont könyvtára is igen nagy segítségemre lesz. /Engels: Természetdialektikáját már megkaptam s bizony már az első betekintésre láttam, hogy ennek ismerete elengedhetetlenül szükséges a dialektikával való komoly foglalkozáshoz./

Bar jól tudom, hogy Lukács Elvtárs igen el van foglalva, egy kérdésben mégis szeretném véleményét kérni. - Kis írásom ismeretelméleti részének ama minden indokolás nélküli állításának, mely szerint dialektikus felfogásban lét és tudat dialektikus ikerestvérek- a következő meggondolás az alapja: Ha a materialista dialektika alapvető törvényeit elfogadjuk, ha elfogadjuk, hogy "minden dolog ellentétek egysége" akkor -azt vélem- el kell fogadnunk azt is, hogy sohasem létezett egy az ellentétje nélkül, magában is létező élettelen anyag, hanem az anyag élettelen formáinak világa mindenkor egybeesett az élő anyagi formákkal. És mivel a pszichofizikai kísérletek azt bizonyítják, hogy a szellemi jelenségek első felvillanásai is egybeesnek az életjelenségek első felderengésével, így azt vélem, el kell fogadnunk azt is, hogy az anyagi lét és annak bármennyire is alacsonyfoku tudata ugyancsak egybeesnek, dialektikus egységet alkotnak.

E rövidrefogott gondolatmenetem helyességét igazolni látszott az is, hogy a fejlődésemélet dialektikus értelmezése alapján ugyanehhez az eredményhez jutottam. E szerint u.i. a keletkezés-elmulás örök folyamatának alávetett relativ létformák ugyanazon dolgok egyre magasabb létsikon történő ismétlődései. Vagyis, ha minden dolog csak az ellentétjében már eleve meglévő csiráiból keletkezhet, akkor valójában az anyag minden relativ megjelenési formája - így minden szellemi tulajdonságokkal bíró létforma is - a keletkezés-elmulás örök dialektikus ismétlődési folyamatának alávetve ugyan, de mégis csak örökkévaló s így végsősoron anyag és szellem valóban dialektikus ikerestvérek.

Rövidre fogva, ez volna az a kérdés, amellyel szíves bírálata után sem tudtam megbirkózni és amelyről nagyon szeretném Lukács Elvtárs véleményét megismerni.

Rákoskereszatur, 1946.IV.7.

Igaz tisztelettel:

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

Szekeres Pál

1) ellentétben
magyarul
valóan fejlőd-
vel
2) lét =
vonalat
3) még ha időben
mégis együtt
(helyesírás)
lét és lét-
és mentelmi-
hely- elv-
fogás

Megjegyzés:
minőség: ma-
jásabban
szellemi (pl.
vámszólalás
pl. szellem)